

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Kuriamė
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Finansuojama Europos socialinio fondo lėšomis

7 tema: Gerosios praktikos sklaidos organizavimas ugdant kompetencijas

Trečiasis internetinis seminaras

2023 m. kovo 9 d.

nuo 14.00 iki 18.00 val.

Jane Doughty ir Chris Tweedale

7 tema: Gerosios praktikos sklaidos organizavimas ugdant kompetencijas

7 temos tikslai:

- Apsvarstyti, kaip nustatoma ir įvertinama geroji praktika
- Apžvelgti praktikos, ypač gerosios praktikos, sklaidos strategijas
- Pasidalyti praktiniais įrankiais, padedančiais mokykloms įdiegti mokymo programas į darbo ir pamokų schemas
- Apsvarstyti komunikacijos kanalus ir strategijas, užtikrinančias, kad pagrindinė informacija / praktika būtų išgirsta ir suprasta
- Nustatyti strategijas, kaip į mokymo programas įtraukti visus mokytojus, įskaitant nenorinčius

Mokymosi rezultatai

Po šio internetinio seminaro:

- Būsime apsvarstę gerosios praktikos sklaidos būdų įvairovę
- Būsime pasidaliję tyrimais apie gerosios praktikos sklaidos būdus
- Būsime apsvarstę bendradarbiavimo vaidmenį padedant įgyvendinti mokymo programos reformą.
- Būsime išnaginę, kaip tinklų kūrimas, profesinės besimokančios bendruomenės ir praktikos bendruomenės gali padėti įgyvendinti mokymo programos reformą

Lietuvos geros mokyklos samprata, 2015

Ši samprata skatina:

- Atvirą mokymo / mokymosi aplinką
- Perėjimą nuo tradicinių klasių erdvių prie "klasių be sienų".
- Mokymą / mokymąsi koridoriuose, bibliotekoje, mokyklos kieme ir kitose erdvėse mokykloje ir už jos ribų.

***Partnerystės su kitomis mokyklomis ir bendruomenės grupėmis skatina
atvirą mokymą ir mokymąsi***

<http://www.nmva.smm.lt/wp-content/uploads/2017/11/Geros-mokyklos-koncepcija-angl%C5%B3-kalba.pdf>

Mokymo programos reformos gebėjimų stiprinimas

Švietimo reformos pažanga priklauso nuo mokytojų individualių ir kolektyvinių gebėjimų ir jų sąsajos su visos mokyklos gebėjimais skatinti mokinių mokymąsi. Todėl gebėjimų ugdymas yra labai svarbus vykdant mokymo programos reformą.

Gebėjimai - tai sudėtingas motyvacijos, įgūdžių, pozityvaus mokymosi, organizacinių sąlygų ir kultūros bei paramos infrastruktūros derinys.

Atrodo, kad mokymosi bendruomenės ir profesinės besimokančios bendruomenės yra labai perspektyvios kuriant gebėjimus tvariam tobulėjimui.

Pritaikyta iš Stoll et al, 2006

Profesinio mokymosi modeliai, galintys pagerinti mokinių rezultatus ir įgyvendinti mokymo programos reformą

- Bendradarbiavimo - darbuotojai dirba kartu, nustato pradinis taškus, dalijasi praktikos įrodymais ir išbando naujus metodus
- Remiamas specialistų kompetencijos
- Orientuotas į mokinių siekius
- Ilgalaikis - savaitėmis ar mėnesiais trunkantis profesinis tobulėjimas
- Tiriama įrodymai, gauti bandant naujus dalykus, siekiant susieti praktiką su teorija

Suprasti, kas padeda užtikrinti aukštos kokybės profesinį mokymąsi
Mokslinių tyrimų ir įrodymų panaudojimo švietime centras

Kolektyvinis mokytojų veiklos efektyvumas

Bendras įsitikinimas, kad kolektyvinių veiksmų dėka mokytojai gali daryti teigiamą įtaką mokinių rezultatams, įskaitant nepalankioje padėtyje esančius ir į pamokas neįsitraukiančius mokinius.

Didelio veiksmingumo mokytojai labiau linkę išbandyti naujus metodus, išsikelti sudėtingesnius tikslus ir atidžiau rūpintis mokiniais, kuriems reikia papildomos pagalbos.

Kolektyvinis veiksmingumas leidžia mokytojams skatinti teigiamą mokinių elgesį ir didinti mokinių lūkesčius sau.

Hattie, 2012, 2016

Gerosios praktikos sklaida: skirtingi modeliai

Pirmame internetiniame seminare pabrėžti gerosios praktikos sklaidos būdai:

Tame pačiame kontekste

Skirtinguose kontekstuose:

- Perkėlimas į kitą mokyklą
- Tinklo kūrimas
- Profesinės besimokančios bendruomenės
- Praktikos bendruomenės

Šiame internetiniame seminare daugiausia dėmesio bus skiriama šiems gerosios praktikos sklaidos būdams

Gerosios praktikos sklaida toje pačioje mokykloje

Privalumai:

- Skatina bendradarbiavimą mokykloje
- Palyginti lengva ir ekonomiška organizuoti
- Padidina darbuotojų žinias ir supratimą apie kitus dalykus / metų grupes
- Padeda plėtoti tarpdalykines temas
- **Kas dar?**

Trūkumai:

- Turi būti aišku, ar praktika yra gera, ar ne
- Reikia stengtis, kad nebūtų perdirbama vidutiniška praktika
- Skatina mokyklą tapti uždara / izoliuotą
- Gali sukelti nesutarimus tarp darbuotojų - vieni dalyvauja, kiti ne
- **Kas dar?**

Ar jūsų mokykla yra atvira mokymo ir mokymosi aplinka?

- Kaip jūsų mokykla yra atvira pasauliui?
- Kaip jūsų mokyklos bendruomenės nariai domisi besikeičiančia aplinka / reaguoja į pokyčius?
- Kaip jūsų mokykla bendradarbiauja su vietos bendruomenės grupėmis ir išorės organizacijomis?
- Kaip skatinate ryšius su kitomis mokyklomis?
- Ar palaikote ilgalaikius ryšius su absolventais?

Kaip vadovai gali sukurti atvirą mokymosi aplinką?

Plėtoti organizaciją, kad būtų palaikomos pageidaujamos praktikos

- Kurkite bendradarbiavimo kultūrą ir paskirstykite lyderystę
- Sudarykite organizacijos struktūrą, kad būtų lengviau bendradarbiauti
- Užmegzkite produktyvius santykius su šeimomis ir bendruomenėmis
- Sujunkite mokyklą su platesne aplinka
- Palaikyti saugią ir sveiką mokyklos aplinką
- Skirti išteklių mokyklos vizijai ir tikslams įgyvendinti

Leithwood, Harris and Hopkins (2019)

Jūsų mokykla kaip mokymosi bendruomenė

Apmąstykite savo mokyklą:

- Kokios yra jos, kaip mokymosi bendruomenės, stipriosios pusės?
- Kokių yra įrodymų, kad mokytojai demonstruoja kolektyvinį veiklos veiksmingumą?

Tie, kurie padeda mokykloms:

- Pasidalykite įrodymais iš savo aplankytų mokyklų, kurios yra stiprios mokymosi bendruomenės - prašome tai daryti anonimiškai

1 grupinė diskusija

Grupėse pasidalinkite mintimis apie savo mokyklą arba patirtimi apie lankytas mokyklas.

Nurodykite du veiksmus, kurių mokyklos gali imtis, kad sustiprintų mokyklą kaip mokymosi bendruomenę ir taip būtų geriau pasirengusios įgyvendinti mokymo programos reformą.

Grįžę, pasisakykite apie du aptartus veiksmus.

Kokią mokyklos kultūrą palaikys kompetencijomis grįsta mokymo programa?

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

esta
EUROPOS SOCIALINIO
FONDO AGENTŪRA

Mokyklos kultūros permąstymas kaip mokymosi bendruomenės Suomijos mokyklose

Mokymosi bendruomenės bruožai

Suomijos bazinio ugdymo nacionalinė pagrindinė mokymo programa, 2014

1

Bendra jos vaidmens ir ateities vizija

2

Įsitraukimas ir dalyvavimas visuose lygmenyse

3

Asmeninis ir profesinis tobulėjimas

4

Atvirumas naujoms idėjoms ir metodams

5

Komandinis darbas ir mokymasis vieniems iš kitų

6

Rizikavimas ir mokymasis iš klaidų

Nilivaara & Halinen, 2016

Diskusija

- Apžvelkite šešis mokymosi bendruomenės Suomijos mokyklose bruožus
- Remdamiesi savo patirtimi Lietuvos mokyklose, kaip manote, kurie iš šių bruožų yra labai svarbūs mokymosi bendruomenei jūsų mokyklose?
- Ką pridėtumėte prie šio sąrašo?

Norėdami pasidalinti mintimis, įsijunkite mikrofoną

Geros praktikos sklaida tarp dviejų mokyklų

Privalumai:

- Skatina į išorę nukreiptą kultūrą ir atvirumą kitų idėjoms
- Didina darbuotojų žinias apie kitas mokyklas / praktikas
- Palaiko tarpdalykinių temų plėtrą
- Skatina "visų mokiniai,, mąstyseną, t. y. atsakomybės prisiėmimą ne tik savo mokykloje
- **Kas dar?**

Trūkumai:

- Reikia laiko - laikas yra pinigai
- Gali būti sunku suorganizuoti ir surasti tinkamus partnerius
- Turi būti aišku, ar praktika yra gera, ar ne
- Kaimyninių mokyklų kontekstai gali skirtis
- Gali atsirasti mokytojų persekiojimo, norint įdarbinti kitose mokyklose, atvejų
- **Kas dar?**

Skirtinguose kontekstuose: perkėlimas į kitą mokyklą

Bendradarbiavimas tarp mokyklų suteikia :

- Didžiuose galimybes dalytis mokymusi ir kompetencija (tarp mokytojų) ir tarp sistemų
- Paramą mokykloms, kurios susiduria su sunkumais
- „Jungtines“ paslaugas, atitinkančias visų mokinių poreikius
- Inovacijų galimybes

Greany 2021

Skirtinguose kontekstuose: perkėlimas į kitą mokyklą

Sėkmingam bendradarbiavimui reikalingi:

- bendri tikslai,
- bendros savybės, pavyzdžiui, solidarumas, altruizmas, lojalumas, abipusiškumas ir pasitikėjimas
- tinkamo lygio partnerių organizacijų įsitraukimas
- pakankami ištekliai (įskaitant laiką)
- bendri protokolai
- įprastinė tvarka, kuria vadovaujantis yra vykdomi veiksmai
- įgūdžiai, užtikrinantys geriausią įmanomą praktiką

www.britishcouncil.org

Skirtinguose kontekstuose: perkėlimas į kitą mokyklą

Mokyklų partnerystė / bendradarbiavimas buvo veiksmingiausi, kai:

- Mokyklos pasižymi panašiomis savybėmis
- Mokyklos yra pakankamai arti.
- Mokyklos turi laiko darbuotojams ir abi pusės yra įsipareigoję
- Partnerystės mokyklose egzistuoja skirtinguose kvalifikacijų lygmenyse

Sumner ir Wespieser

Skirtinguose kontekstuose: perkėlimas į kitą mokyklą

Tyrimai rodo teigiamą tarpmokyklinio bendradarbiavimo įtaką:

- mokytojai rodo didesnę motyvaciją dalyvauti profesiniame dialoge su kolegomis
- padidėjęs žinių mobilizavimas
- perėjimas prie labiau į mokymąsi orientuotos ir tyrimais grindžiamos kultūros mokyklose
- mokymo programų rengimo ir problemų sprendimo palengvinimas
- vadovavimo tobulinimo ir vadovavimo gebėjimų stiprinimo galimybės

Armstrong 2015

2 grupinė diskusija

Grupėse aptarkite:

- jūsų tarpmokyklinio bendradarbiavimo patirtį
- dabartines mokyklų partnerystes, kurios padėtų įgyvendinti mokymo programos reformą
- Ar yra kokių nors naujų partnerysčių, kurias norėtumėte apsvarstyti, ir kurios padėtų atlikti šį darbą?

Nurodykite tris veiksmus, kuriais bus plėtojamos partnerystės siekiant padėti įgyvendinti mokymo programos reformą.

Pertrauka

Padarysime 30 minučių pertrauką

Prašome greitai sugrįžti

Kompetencijų ugdymo gerosios patirties sklaida

- Tinklų kūrimas - specialistų tarpusavio ryšių palaikymas ir keitimasis informacija, paprastai neformalus, be darbotvarkės ar protokolų.
- Profesinės besimokančios bendruomenės - mokyklų grupės, dirbančios kartu oficialiu būdu, turinčios sutartą tikslą ir rezultatus.
- Praktikos bendruomenės - grupė žmonių, kuriuos sieja bendri rūpesčiai, tam tikros problemos ar susidomėjimas tam tikra tema. Jie susibūrę kartu siekia tiek individualių, tiek grupinių tikslų.

10 profesionalaus bendradarbiavimo principų

1. Bendra autonomija: mažesnė priklausomybė nuo valdžios, bet didesnė tarpusavio priklausomybė;
2. Bendras veikimas: bendras tikėjimas, kad dirbdami kartu mokiniams duosime daugiau;
3. Bendri tyrimai: ir problemų nagrinėjimas, ir duomenų pagrindu ieškomi sprendimai;
4. Bendra atsakomybė: mes visi mokome savo vaikus, o ne mano vaikus;
5. Skatinamos bendros iniciatyvos: mažiau individualių iniciatyvų, bet daugiau bendrų iniciatyvų;
6. Tikslingas dialogas apie mokinių mokymąsi;
7. Bendras darbas: bendri mokymai, bendras planavimas, veiklos tyrimas, grįžtamasis ryšys....
8. Bendradarbiavimas, pagrįstas prasmingais ir ilgalaikiais ugdymo tikslais;
9. Bendradarbiavimas su mokiniais, jų įtraukimas į švietimo kaitą;
10. Kartu kuriama ir įgyvendinama švietimo vizija.

Hargreaves, A., O'Connor, M.T. (2017). Profesionalumas bendradarbiaujant

Kas yra profesinė besimokanti bendruomenė?

Kad sukurtumėte profesinę besimokančią bendruomenę, sutelkite dėmesį į mokymąsi, o ne į mokymą, dirbkite bendradarbiaudami ir būkite atskaitingi už rezultatus.

Richard DuFour

Profesinio mokymosi bendruomenė - tai grupė specialistų, dirbančių kartu ir naudojančių struktūruotą tyrimo procesą, kad sutelktų dėmesį į konkrečią mokymo sritį, siekdami pagerinti besimokančiųjų rezultatus ir taip pakelti mokyklos standartus.

Velso vyriausybė

Profesinės besimokanti bendruomenė

Tyrimai rodo, kad yra 4 pagrindiniai profesinės besimokančios bendruomenės komponentai:

- (1) reflekyvus dialogas,
- (2) dėmesys mokinių mokymuisi,
- (3) mokytojų sąveika,
- (4) bendradarbiavimas ir bendros vertybės bei normos.

Profesinės besimokančios bendruomenės ypatybės

1. bendros vertybės ir vizija
2. kolektyvinė atsakomybė už mokinių mokymąsi.
3. reflektyvus profesinis tyrimas
4. į mokymąsi orientuotas bendradarbiavimas
5. grupinis ir individualus profesinis mokymasis
6. atvirumas, tinklai ir partnerystės
7. įtrauki narystė
8. abipusis pasitikėjimas, pagarba ir pagalba

<https://dera.ioe.ac.uk/16498/1/professional-learning-communities-05-booklet2.pdf>

Mokymosi bendruomenės struktūrinės sąlygos

- Mokyklos tobulinimo planas
- Skirti ištekliai
- Efektyvi komunikacija
- Laikas bendriems veiksams
- Erdvė bendrai veiklai
- Profesinio tobulėjimo planavimas ir koordinavimas
- Darbuotojų atrankos, įvedimo ir išėjimo iš darbo politika

Bolam et al 2005

Mokymosi bendruomenės struktūrinės sąlygos

- Mokyklos tobulinimo planas
- Skirti ištekliai
- Efektyvi komunikacija
- Laikas bendriems veiksams
- Erdvė bendrai veiklai
- Profesinio tobulėjimo planavimas ir koordinavimas
- Darbuotojų atrankos, įvedimo į darbą ir atsistatydinimo politika

Bolam et al 2005

Profesinės besimokančios bendruomenės kūrimas

Etapai:

- Išteklių ir struktūrų optimizavimas siekiant skatinti profesinę besimokančią bendruomenę
- Profesinio mokymosi skatinimas
- Profesinės besimokančios bendruomenės vertinimas ir išlaikymas laikui bėgant
- Vadovavimas ir valdymas siekiant skatinti besimokančią bendruomenę
- Profesinės besimokančios bendruomenės plėtra

3 grupinė diskusija

Grupėse aptarkite savo patirtį, susijusią profesinėmis besimokančiomis bendruomenėmis. Nustatykite, kaip jos gali padėti mokykloms įgyvendinti mokymo programų reformą, ypač atsižvelgiant į kompetencijų ugdymą.

Pasidalinkite grupės požiūriu, kaip profesinės besimokančios bendruomenės gali padėti ugdyti ir įgyvendinti kompetencijas.

Prašome paskirti asmenį, kuris pasisakys grupės vardu.

Pertrauka

Padarysime 15 minučių pertrauką

Prašome greitai sugrįžti

Gerosios praktikos sklaidos priemonės

5 internetinio seminaro metu išsamiai apžvelgsime įrankius, įskaitant:

- Bendros praktikos vystymą
- Pamokos tyrimą
- Veiksmų mokymąsi

Pagalvokite, kokius įrankius naudojate, ir ateikite į penktąjį internetinį seminarą pasiruošę pasidalyti savo patirtimi

Bendros praktikos vystymas

Kas yra bendros praktikos vystymas?

„Mokymasis naujų darbo metodų per abipusį įsitraukimą, kuris atveria kelius ir dalijasi patirtimi“.

Fielding, et al (2003)

"Bendra veikla, kai du ar daugiau žmonių sąveikauja ir daro įtaką vienas kitam priešingai nei neinteraktyvus, vienpusis daugumos tradicinių dalijimosi gerąja praktika būdų bruožas".

Hargreaves, D (2011)

Bendros praktikos vystymas

Kas yra bendros praktikos vystymas?

"Tai veikla, kurioje dėmesys sutelkiamas į mokytojų praktiką, į tai, ką jie daro, o ne tik į tai, ką jie žino,,

"Tai yra praktikos plėtojimas, o ne tik jos perkėlimas iš vieno asmens ar vietos į kitą, todėl tai yra mokyklos tobulinimo forma,,
D Hargreaves (2011)

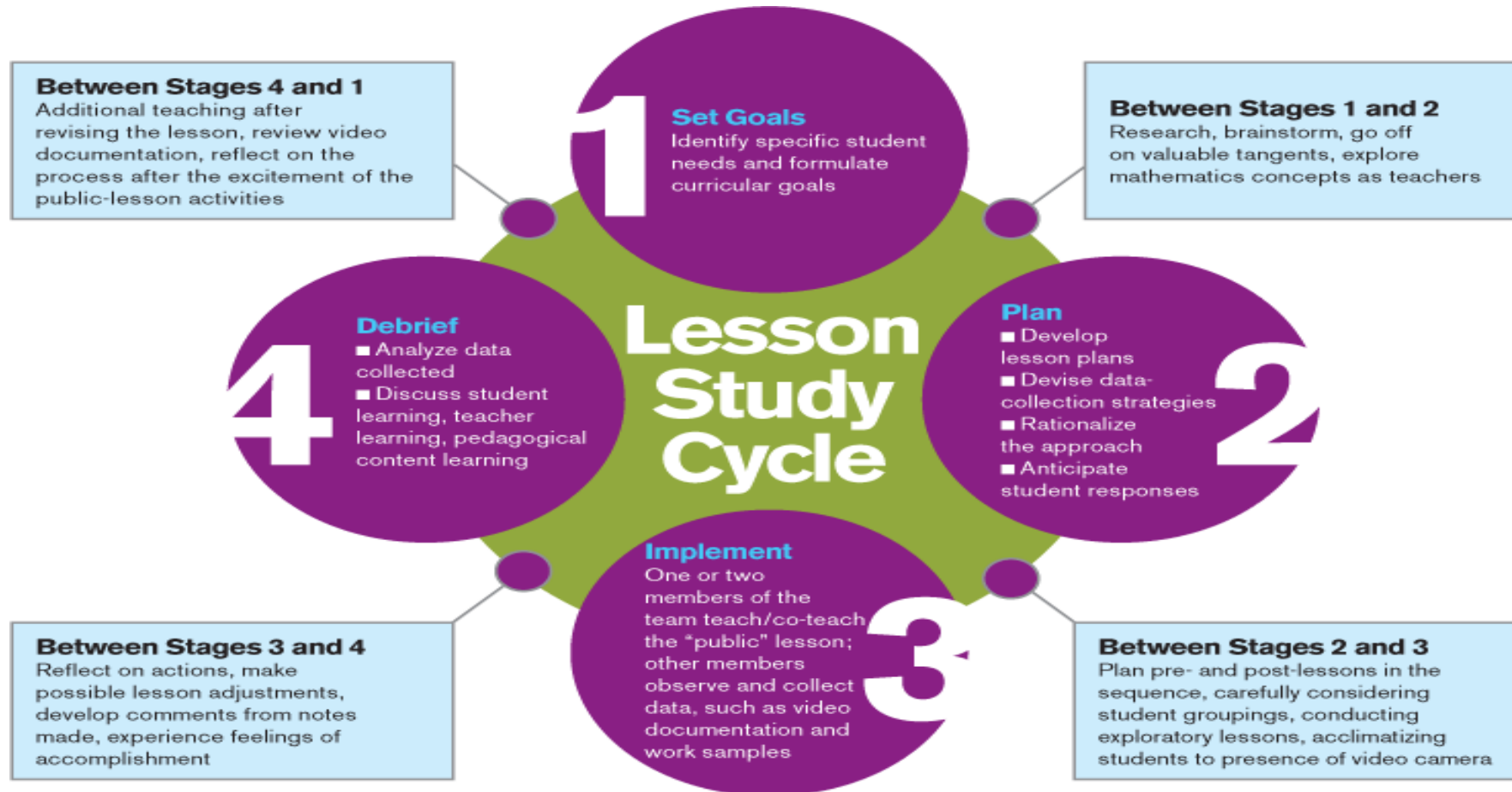
- Jis orientuotas į tobulinimą, o ne tik į praktikos perkėlimą iš vieno asmens į kitą ar iš vienos vietos į kitą
- Jis skirta sudaryti mokytojams galimybes išbandyti savo pačių ir kitų praktiką

Bendros praktikos vystymas

Jis pasižymi trimis savybėmis:

- Sąveika ir abipusis tobulėjimas, susijęs su praktika
- Pripažįsta, kad kiekvienas sąveikos dalyvis gali kažką pasiūlyti - numato abipusiai naudingą mokymąsi
- Remiasi įrodymais ir moksliniais tyrimais, todėl gali apimti tokias veiklas kaip pamokos tyrimas, bendras tyrimas ir veiklos tyrimas

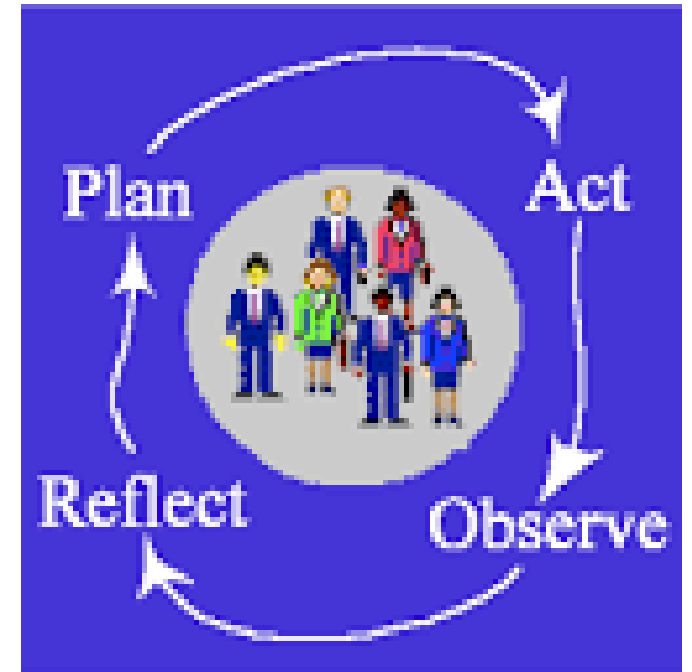
Pamokos tyrimas

Veiksmų mokymasis

Bendradarbiavimas su kolegomis, siekiant nustatyti mokymo ir mokymosi problemą ir ją tirti, rinkti informaciją, stebint pamokas, kalbant su mokiniais / apžvelgiant knygas / medžiagą.

Surinktų įrodymu apmąstymas tam, kad būtų galima nustatyti ir informuoti apie būsimus patobulinimus.

Ačiū

Dėkojame už jūsų šiandienos indėlį

Lauksime jūsų ketvirtajame internetiniame seminare
kovo 14 d. 14 val.